

Price : ₹ 5/-

CIMS NEWS CARE & CURE

Volume-12 | Issue-131 | June 25, 2021

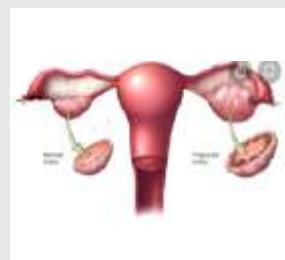
અંદર ના પાણામાં :

સિમ્સ હોસ્પિટલ અને કોવીડ ૧૯

EP રંડડી અને RF એજ્લેશન થેરેપી દ્વારા
હૃદયના ધબકારાની સમસ્યાનો કાયમી ઈલાજ

પોલીસ્ટાટિક ઓવરેચિન સિન્ફ્રોમ

એયુકોરમાઇકોસીસ ના લક્ષણો, નિવારણા, સારવાર તથા પરીક્ષણો વિશે જાણો.....પેજ નં. ૫

સિમ્સ હોસ્પિટલ અને કોવિડ ૧૯

પ્રિય મિત્રો, નમર્સ્ટે અને આશા છે કે કોવિડ ૧૯ ના રોગચાળા વરદ્યે તમે બધા સ્વસ્થ અને મજામાં છો.

૨૦૨૦ એ ૧૯૧૯ વર્ષની જેવું જ વિશેષ છે, કારણ કે આવું સો વર્ષમાં ફક્ત એક જ વાર થાય છે.

૨૦૨૦ માં જુવંત રહેવું એ આશ્ર્યેજનક રીતે વિશેષ છે કારણ કે SARS CoV 2 રોગચાળાના કારણે સમગ્ર વિશ્વવનું આરોગ્ય તકલીફ અને અનિશ્ચિતતામાં છે. આ કોવિડના ચુગમાં સિમ્સ સહિત દરેક વસ્તુમાં બદલાવ લાવવા માટે ફરજ પાડવામાં આવી છે. સ્વાસ્થ્ય સંભાળમાં મોખરે હોવાના કારણે સિમ્સ હોસ્પિટલે આ કોવિડના સમયમાં તેની ટોચમર્યાદા વધારી દીધી છે. અને આ કટોકટીના સમયમાં ઊંચા ઉઠવા માટે તે, પોતાની સેવાઓ, કાર્ય પદ્ધતિઓ, વ્યૂહરચનાઓ, સલામતી માટેના ધોરણો, ગોઠવણો, સ્ક્રીમ અને સર્વેલન્સિસ માં વિકસિત થઈ છે. આ અનુકરણીય પરિવર્તન ધણા સમર્પણ અને શિર્ષત સાથે આવ્યો છે. **ડિરેક્ટર, ડોક્ટર, મેનેજર, સલાહકાર, સંશોધનકર્તા, દાતા, દર્દી, નર્સ, એટેન્ડન્ટ, વગેરે તરીકે સિમ્સ હોસ્પિટલ સાથે સંકળાયેલા દરેક વ્યક્તિએ આ સ્વાસ્થ્ય સેવા સંબંધિત અવ્યવસ્થાને પ્રતિબદ્ધતા અને સંભાળ પ્રત્યે યોગદાન આપતો પ્રસંગ બનાવવા માટે ધણા મોટા અંશે ફાળો આપ્યો છે.**

અમે અમારી કાર્ય પ્રણાલીમાં આવેલ બદલાવ વિષે અમારી વાત આપ સૌંને જણાવવા માટે વિશેષાધિકૃત છે. આપણા બધા માટે તબીબી કાર્ય પ્રણાલી અને કાર્ય કરવાની રીતમાં આદર્શ પરિવર્તન આવ્યું છે.

સિમ્સ હોસ્પિટલમાં જે સમયથી અમે બધાએ ચાઇના, યુરોપ અને યુએસએમાં કોરોના વાયરસ વિશે સાંભળવાનું શરૂ કર્યું હતું, તે સમયથી જ અમે સિમ્સ હોસ્પિટલમાં આગામી દિવસોમાં આ નિર્દ્ય વાયરસ સામે લડવા માટેની તૈયારી શરૂ કરી દીધી હતી.

અમે માર્યાના મદ્યથી જ સિમ્સ હોસ્પિટલમાં અમારા રોજિંદા કામકાજ માટેના પ્રોટોકોલ અને કાર્ય પદ્ધતિઓ બનાવવાનું શરૂ કરી દીધું હતું. અમે દર્દીઓની સલામતી અને ડોક્ટરો અને કર્મચારીઓની સલામતી માટે વિશ્વ કક્ષાના પ્રોટોકોલ બનાવ્યાં છે. સિમ્સ હોસ્પિટલની ધ્યેય અને સૂધી દર્દીઓને હંમેશા નવીનતમ તકનીકો અને જ્ઞાન સાથેની સારવાર આપવાનો છે અને આ બધું ખૂબ જ સલામતી સાથે. આના આધારે અમે દરેક વ્યક્તિની સુરક્ષા માટે સિમ્સ હોસ્પિટલોમાં ધણી બધી નવી કાર્ય પદ્ધતિઓ બનાવી છે. તેથી હવે જ્યારે આગામી દિવસોમાં તમે સિમ્સ હોસ્પિટલની મુલાકાત લેશો ત્યારે તમે જોશો કે અહીં ધણાં બધા નિયંત્રણો મૂકવામાં આવ્યા છે, જેમ કે માસ્ક વિના પ્રવેશની મંજૂરી

નથી, દર્દી સાથે ફક્ત એક સંબંધીને જ મંજૂરી છે, અનેક જગ્યાઓએ તમારે તમારા હાથ સાફ્ કરવા ની જરૂર છે, તમને એક બીજા સાથે સામાજિક અંતર રાખીને બેસવાનું કહેવામાં આવશે. ડોક્ટરોએ પણ તેમની ઓપીડીમાંના પી.પી.એ. પહેર્યું હોય શકે છે અને સામાજિક અંતર રાખીને તમને સલાહ સૂચન આપી શકે છે. તમે એવી લાગણી અનુભવી શકો છો કે ડોક્ટરો માનવીય સંવેદના ગુમાવી ચૂક્યા છે અથવા તો પ્રતિકૂળ બની ગયા છે, પરંતુ એવું કંઈજ નથી. આ માત્ર દરેક વ્યક્તિની સલામતી જાળવવા માટેછે.

અમે અમારી સર્જિકલ દર્દી ની સંભાળમાં પણ ધણા ફેરફારો કર્યા છે. હવે કોઈ પણ સર્જિકલ સારવારો માટેના બધા દર્દીઓને ઓપરેશનના ર દિવસ પહેલા હોસ્પિટલમાં દાખલ થવાની જરૂર રહે છે અને બધાના કોવિડ સંબંધિત પરીક્ષણો કરવામાં આવે છે, ત્યાં સુધી તેઓને અલગ રાખવામાં આવે છે અને પછી એકવાર જ્યારે કોવિડ સંબંધિત પરીક્ષણ નકારાત્મક આવે છે, ત્યારે તેઓની વધારાની તપાસો કરવામાં આવે છે. અને પછી ઓપરેશન કરવામાં આવે છે. ઓપરેશન થિયેટરમાં બધા જ ઓપરેશનો લેવલ ૩ પી.પી.એ. પહેરીને કરવામાં આવે છે. આઇસીયુમાં નર્સિંગ સ્ટાફ પણ પી.પી.એ.પહેરીને સંપૂર્ણ પણ ઢંકાયેલા હશે. આ બધાના કારણે ખર્યમાં વધારો થયો છે પરંતુ ફરીથી આ બધું બધાની સલામતી માટેછે. આ બધા જ પ્રકારના પી.પી.એ. સાથે કામ કરવું અને ઓપરેશન કરવું એ બધું જ કષ્ટદાયક છે પરંતુ અમે બધાએ આ નવા વાતાવરણમાં કામ કરવા માટે પોતાની જાતને માનસિક રીતે કેળવ્યા છે, માત્ર એટલા માટેજ કે અમે દર્દીઓને ચેપ લાગવાની નહિવત શક્યતાઓ સાથે શ્રેષ્ઠ પરિણામો આપી શકીએ. અમે Planned ઓપરેશનના કેસોને પણ

પ્રતિબંધિત કરી દીધા હતા અને ફક્ત એવા જ કેસો કે જેના માટે તાત્કાલિક અથવા પ્રારંભિક સર્જરીની જરૂર છે, જેમ કે હાર્ટ સર્જરી, કેન્સર સર્જરી, ટ્રોમા સર્જરી, એન્જુયોપ્લાસ્ટી અને એન્જુયોગ્રાફી, એન્ડોસ્કોપી, વગેરે, તે ઓપરેશનો જ કરવામાં આવ્યા હતા. એપ્રિલ ૨૦૨૦ થી લઈને જૂન ૨૦૨૦ સુધીના લોકડાઉન સમયમાં અમે આશરે ૪૫૦ મેજર ઓપરેશનો, ૭૬૨ ડાયાલિસિસ અને ૨૪૮ એન્ડોસ્કોપીઓ કરી છે. આ લોકડાઉનની ૩ મહિનાની અવધિમાં અમે સિમ્સ હોસ્પિટલમાં ૨૫૦૦ થી વધુ દર્દીઓની સારવાર કરી છે. આ અમારા દર્દીઓ અને સમાજ અને રાષ્ટ્ર પ્રત્યેની અમારી પ્રતિબદ્ધતાને દર્શાવે છે.

આ ૩ મહિનાના લોકડાઉનના મુશ્કેલ સમયગાળામાં અમે ઇમરજન્સી વિભાગમાં ૬૫૦ દર્દીઓ ની સારવાર કરી છે, જેમાં કાર્ડિયાક, ગેસ્ટ્રો, કિટિકલ, ઇન્જેક્શન, ટ્રોમા, વગેરે સહિતના તમામ નિર્ણાયક કેસોનો સમાવેશ થાય છે.

આ મુશ્કેલ પરિસ્થિતિમાં અને આસપાસ રહેલા ચેપ લાગવાના ભય સાથે પણ, સિમ્સ હોસ્પિટલમાં અમે અમારી ૧૪મું હાર્ટ ટ્રાન્સપ્લાન્ટ અને ૨૫ લિવર ટ્રાન્સપ્લાન્ટ પણ સફળતાપૂર્વક કર્યા છે. આમાં થી એક લીવર ટ્રાન્સપ્લાન્ટ ર

વર્ષની નાની બાળકીની હતી. આ બધાનું ઓપરેશન અને તેઓનું ડિસ્ચાર્જ સફળતાપૂર્વક કરવામાં આવ્યું હતું. આ બધું એ માટે શક્ય બન્યું હતું કારણ કે અમારી પાસે શ્રેષ્ઠ ઇન્જાસ્ટ્રક્ચર અને વિશ્વ સ્તરના પ્રોટોકોલ્સ હતા. અને માત્ર તમને ચાદ આપાવવા માટે કે મોટાભાગની જગ્યાઓએ ડોક્ટરો નિયમિત ઓપરેશનો પણ ન હોતા કરતાં.

કોરોનાનો ચેપ લાગવાના ડરના કારણે અને લોકડાઉનને કારણે, દર્દીઓને સિમ્સ હોસ્પિટલ પર નિયમિત ફોલો-અપ કરવા માટે અને નિયમિત ચેકઅપ કરવા માટે આવવામાં દાખી સમસ્યાઓ અને અસુવિધાઓનો સામનો કરવો પડ્યો હતો. આ મુદ્દાઓને સરળ બનાવવા માટે અને દર્દીઓ માટે જુવન સરળ બનાવવા માટે, અમે અમારો ટેલિ-કન્સલ્ટેશન નો કાર્યક્રમ શરૂ કર્યો હતો અને અમારા દર્દીઓની સાથે ૧૦૦૦ કરતા વધુ ટેલિ કાઉન્સલિંગ કરી હતી.

અમે હંમેશા અમારા દર્દીઓના સ્વાસ્થ્ય અને સુખાકારી માટે ચિંતિત છીએ અને તેથી અમે અમારા ર લાખથી વધુ દર્દીઓને "કેમ છો" નો ફોન કર્યો છે, અને અમારા નિયમિત H2H પ્રોગ્રામ દ્વારા અમે આ કોવિડ સમયગાળામાં સારવાર મેળવનારા બધા દર્દીઓને નિયમિત ફોન કર્યા છે.

કોવિડ કેર માં, સિમ્સ હોસ્પિટલ કોરોનાના કારણે લાગેલ ચેપ વાળા દર્દીઓને સારવાર આપવા માટે ગુજરાત અને ભારત ભરમાં પ્રથમ શ્રેણીમાં અને શ્રેષ્ઠ હોસ્પિટલો માંથી એક રહી છે. આજ સુધીમાં અમે ૮૦૦ થી વધુ દર્દીઓની સારવાર કરી છે અને તે પણ ઉર્ચ જોખમ વાળા દર્દીઓની. સિમ્સ હોસ્પિટલ ગુજરાતમાં કોવિડ કેર માટેની સૌથી વધુ પસંદ કરવામાં આવતી હોસ્પિટલ છે.

કોવિડના આ કઠિન સમયગાળામાં જ્યારે ડોક્ટરોને લડવેચા તરીકે સંબોધિત કરવામાં આવે છે, ત્યારે આ સંકટ માંથી બહાર ઉગરવા માટે સિમ્સ હોસ્પિટલમાં આરોગ્ય સંભાળની પદ્ધતિઓમાં ફેરફાર કરવો એ હાલમાં હૃયાત તેના અંતરરાષ્ટ્રીય ઇન્જાસ્ટ્રક્ચર અને વખાળાયેલા વિશ્વસ્તરીય પ્રોટોકોલ ને લીધે સરળ અને ઝડપી રહ્યું હતું.

સોજન્ય

ડૉ. ધીરેન શાહ

MB, MS, MCh (CVTS), FICS

કાર્ડિયોથોરાસીક વાસ્ક્યુલર અને

હાર્ટ ટ્રાન્સપ્લાન્ટ સર્જન

મો. +91-98255 75933

ઈમેલ: dhiren.shah@cims.org

સિમ્સ હોસ્પિટલ, અમદાવાદ

અમદાવાદમાં

મોનોક્લોનલ એન્ટીબોડીગ્લ કોક્ટેઇલ થેરાપી

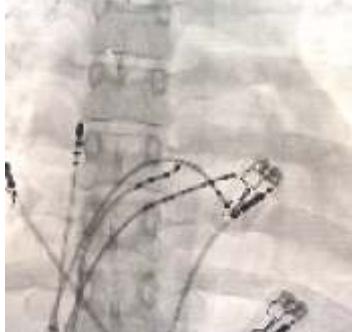
સિમ્સ હોસ્પિટલે કોવિડ-૧૯ની સારવારમાં મોનોક્લોનલ એન્ટીબોડીગ્લ કોક્ટેઇલ થેરાપીનો ઉપયોગ કર્યો હતો.

સિમ્સ હોસ્પિટલ અમદાવાદમાં આ પ્રકારની

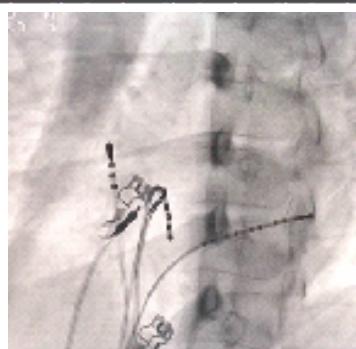
થેરાપીનો ઉપયોગ કરનાર પ્રથમ હોસ્પિટલ્સમાં સમાવેશ થયો છે.

EP સ્ટડી અને RF એબલેશન થૈરેપી દ્વારા હૃદયના ધબકારાની સમસ્યાનો કાયમી ઈતાજ

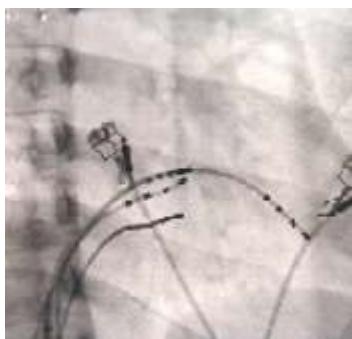
EP Study + RF Ablation

RAO view

LAO view

RF Ablation: Close to Bundle of His (Para-Hisian bypass tract)

પરિચય

EP સ્ટડી અને RF એબલેશન થૈરેપી ઉદ્ય પ્રશિક્ષિત કાર્ડિયાક ઇલેક્ટ્રોફિઝિયોલોજિસ્ટ દ્વારા હાથ ધરવામાં આવે છે. હૃદયનો સામાન્ય વિદ્યુત પ્રવાહ રાખેતા મુજબના હૃદયના ધબકારા માટે જવાબદાર છે. હૃદયના અસામાન્ય વિદ્યુત પ્રવાહ એ અસામાન્ય ઝડપી અથવા ધીમા હૃદયના ધબકારા તરફ દોરી જાય છે. શ્રેષ્ઠ સંભવિત ઉપયારની પદ્ધતિ પસંદ કરવા માટે અસામાન્ય હૃદયના ધબકારાનું ચોક્કસ નિદાન થવું ખૂબ જ મહિતવપૂર્ણ છે.

EP સ્ટડી RF એબલેશન થૈરેપી

EP સ્ટડી એવી માહિતી પ્રદાન કરે છે જે હૃદયના ધબકારાની સમસ્યાઓના નિદાન અને સારવાર માટે ખૂબ જ મહિતવપૂર્ણ છે. EP સ્ટડી હૃદયના ધબકારાની સમસ્યાના ચોક્કસ

કારણ અને ચોક્કસ સ્થાનનું નિદાન કરી શકે છે. હૃદયના ધબકારાની સમસ્યાના ચોક્કસ કારણ અને ચોક્કસ સ્થાનનું નિદાન કરી શકે છે. હૃદયના ધબકારાની સમસ્યાઓ સૂચવતા લક્ષણોવાળા દર્દીઓ માટે EP સ્ટડીની ભલામણ કરવામાં આવે છે.

EP સ્ટડી અને RF

એબલેશન થૈરેપી શું છે?

EP સ્ટડી હૃદયની વિદ્યુત પ્રવૃત્તિને માપવા અને હૃદયના અસામાન્ય ધબકારાની સમસ્યાઓનું નિદાન કરવા માટે એક સચોટ પરીક્ષણ છે. RF એબલેશન પ્રક્રિયા દ્વારા હૃદયના ધબકારાની સમસ્યાઓનું કાયમી ધોરણે સમાધાન લાવવામાં આવે છે.

શું EP સ્ટડી અને RF કેયેટર એબલેશન થૈરેપી સલામત છે?

બાળકો અને વૃદ્ધોમાં પણ EP સ્ટડી અને RF

એબલેશન થૈરેપી સુરક્ષિત માનવામાં આવે છે. તે લોકલ એનેસ્થેસિયા દ્વારા કરવામાં આવતી કી - હોલ પ્રક્રિયા છે. તેમાં ટાંકાઓ લેવાની પણ જરૂર નથી. દર્દી એક અઠવાડિયાની અંદર તેની સામાન્ય ફૈનિક પ્રવૃત્તિઓ ફરી શરૂ કરી શકે છે.

કેસ ડ્રાઇન : તબીબ ડૉ. હિરેન કેવડિયા દ્વારા EP સ્ટડી અને RF એબલેશન ની પ્રક્રિયા એક યુવકના જટિલ કેસમાં કરવામાં આવી.

એક યુવાન છોકરો કે જેને હાંફ અને પ્રતિ મિનિટ ૨૧૦ ના ઝડપી હૃદયના ધબકારાની સ્થિતિ હતી અને અત્યંત અસામાન્ય અને જોખમી સહાયક માર્ગ (પેરાહિસિયન બાયપાસ ટ્રેક્ટ સાથે WPW સિન્ક્રોમ) ધરાવતો હતો. હાઈ-રિસ્ક બાયપાસ ટ્રેક્ટને જોતા તેને ઝડપી હાંટ બીટની સમસ્યાની વધુ સારવાર માટે મદ્યપ્રદેશના ડોક્ટર દ્વારા રિફર કરાયો હતો.

ડોક્ટર હિરેન કેવડિયા દ્વારા EP સ્ટડી અને RF એબલેશન થૈરેપી યુવક પર સફળતાપૂર્વક કરવામાં આવી હતી. પ્રક્રિયા પછી ECG સામાન્ય હતું.

ભગવાનની કૃપાથી, આપણે આ પ્રક્રિયાઓમાં ઓછામાં ઓછી મુશ્કેલીઓ સાથે મોટી સફળતા મેળવી હતી. બીજે દિવસે જ યુવાન દર્દીને રજા આપવામાં આવી હતી.

સૌઝન્ય

ડૉ. હિરેન કેવડિયા

MBBS, MD Medicine,
DM Cardiology (Sree Chitra, Trivandrum)
Fellow in Pacing & Cardiac Electrophysiology
(Sree Chitra, Trivandrum)

**કાર્ડિયાક ઇલેક્ટ્રોફિઝિયોલોજીસ્ટ
સ્પેશયાલીસ્ટ - કાર્ડિયાક અરિથમિયાગ
અને હાર્ટ ફેલ્યોર**

મો. +91-98254 65205

ઈમેલ: hiren.kevadiya@cimshospital.org

મ્યુકોરમાઇકોસીસ ના લક્ષણો, નિવારણ, સારવાર તથા પરીક્ષણો વિશે જાહો

મ્યુકોરમાઇકોસીસ એટલે શું?

મ્યુકોરમાઇકોસીસ એ એક પ્રકારનું ફંગલ ઇન્જેક્શન છે, જે હાલમાં ભારતમાં કોવિડ-૧૯ દર્દીઓમાં જોવા મળે છે.

“બ્લેક ફૂગ” તરીકે જાણીતું છે.

તે સામાન્ય રીતે સાઈનસ, અનુનાસિક (નસલ) મ્યુકોસા, મૌખિક મ્યુકોસા, ઉપલા જડબા, ચાંખો અને ફેફસાને અસર કરે છે.

મ્યુકોરમાઇકોસીસ એ કોવિડ સમયમાં સૌથી જીવલેણ ચેપ છે.

આ લક્ષણો પર ધ્યાન આપવું

અનુનાસિક (નાકમાંથી):

નાકમાં ભરાવો થવો, કાળા રંગનો સ્ત્રાવ થવો, નાકમાંથી લોહીનો, સ્ત્રાવ થવો

મૌખિક:

દાંત ટીલા થવો, દાંતમાં દુખાવો થવો, પેટામાંથી પર આવવું, મૌખિક પોલાણમાં, કાળો રંગ થઇ જવો

ઓર્બિટ આધ:

અંખની કીકીમાં સોજો આવવો, દ્રષ્ટિમાં સમસ્યા થવી, અંખ ખોલવામાં, અસર્મર્થતા થવી, અંખની કીકીને, હલચલમાં મુશ્કેલી થવી

મ્યુકોરમાઇકોસીસ નું નિવારણ

જો તમને કોવિડ થયો છે અને તે ખૂબ જ સંવેદનશીલ જૂથ (ઇમ્યુનોકોમપ્રોમિસાઇઝ) માં આવે છે અને તમે સ્ટીરોઇડ થેરેપી / ઇમ્યુનોમોડયુલેશન લીધું છે તો,

- સુગર પર કડક નિયંત્રણ રાખો /સ્વરચ્છતા જાળવો.
- પ્રારંભિક લક્ષણો માટે સજાગ રહો.
- ડોક્ટરનો સંપર્ક કરો.
- શ્રેષ્ઠ પરિણામ માટે પ્રારંભિક તપાસ કરવો.

મ્યુકોરમાઇકોસીસની સારવાર

મ્યુકોરમાઇકોસીસ એ એક જીવલેણ રોગ છે જેનો મૃત્યુ દર વધારે છે. જો વહેલી તક નિદાન કરવામાં આવે તો તેની સફળતાપૂર્વક સારવાર કરી શકાય છે.

સર્જિકલ ડિબ્રીડમેન્ટ:

- જો તે નાક/સાઈનસ સુધી મર્યાદિત હોય તો એન્ડોસ્કોપિક સાઈનસ સર્જરી કરી શકાય છે.
- જો મૌખિક પોલાણ/ઉપલા જડબામાં આક્રમણ કરે છે, તો પછી ઓપન સર્જરી/નરમ પેશીઓ અને સ્નાયુઓની શાસ્ત્રક્રિયા / મેક્સિલેક્ટોમી / એલ્વિઓલેક્ટોમી.
- જો આંખમાં થાય તો, આંખમાં ડિબ્રીડમેન્ટ અને ઇન્જેક્શન આપી શકાય છે. જો આંખમાં થાય તો, આંખમાં ડિબ્રીડમેન્ટ અને ઇન્જેક્શન આપી શકાય છે. જો દ્રષ્ટિ નહીં હોય, તો પછી ઓર્બિટલ એક્સેન્ટેરેશન કરવામાં આવે છે.

દવાઓ:

એમ્ફોટોરીસિન બી, સેવ્યુકોનાગ્ઝોલ, પોસકોનાગ્ઝોલ

નિદાન માટે કરવામાં આવતા પરીક્ષણો

વધુ સ્પષ્ટતા માટે શંકાસ્પદ દર્દી પર વિવિધ પરીક્ષણો કરવા જરૂરી છે

- નેગ્ઝલ બાયોપ્સી અને એન્ડોસ્કોપી
- ઓરલ સ્વેબ - મ્યુકોસાથી ટીસ્યુ બાયોપ્સી
- સીટી/અમારારાઈ - વિરોધાભાસ, પીએનઅસ, ઓર્બિટ, મગજને લગતું
- બ્લડ ટેસ્ટ, સુગર (આરબીએસ), રીનલ ફંક્શન ટેસ્ટ
- ઇએનટી / મેક્ષિશલોફેસિયલ સર્જન/ચેપી રોગના વિશેષજ્ઞનો અભિપ્રાય

સીમ્સ મ્યુકોર કિલનિક

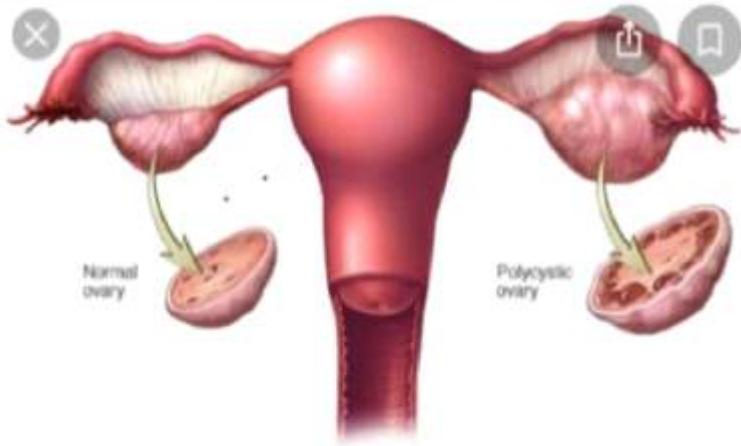
સાવધાન રહો. સુરક્ષિત રહો.

સૌથી મોટી સારવાર ટીમમાંની એક સીમ્સ હોસ્પિટલમાં

મલ્ટી ડિસીપ્લિનરી વિશેષજ્ઞ ટીમ

ઇએનટી સર્જન | મેક્ષિશલોફેસિયલ સર્જન | ઇન્જેક્શનિયસ ડીસીઝ સ્પેશિયાલિસ્ટ | ઇન્ટેન્સિવિટસ | પલ્બોનોલોજીસ્ટ | ફિઝીશિયન | નેફ્રોલોજીસ્ટ
એન્ડોકાઇનોલોજીસ્ટ | ઓક્યુલોપ્લાસ્ટિક સર્જન | ન્યુરો સર્જન | રન્મેટોલોજીસ્ટ | રેડિયોલોજીસ્ટ | હિસ્ટોપેથોલોજીસ્ટ | માઇકોબાયોલોજીસ્ટ

પોલીસિસ્ટાટિક ઓવેરીયન સિન્ડ્રોમ

આ સમસ્યા મોર્ડન અને ફાસ્ટફૂડના યુગમાં ખૂબ જ જોવા મળી રહી છે.

જે એક હોર્મોનલ પ્રોબ્લેમ છે. શાહેરી ચુંબતીઓમાં આ સમસ્યાનું પ્રમાણા વધારે જોવા મળે છે.

લક્ષણો:

- અનિયભિત માસિક ચક- ૪૫ દિવસથી દુ મહિના સુધી
- ચહેરા તથા શરીર પર વાળનો અસામાન્ય ગ્રોથ (Hirsutism)
- ખીલ
- વજન વધવું (Hip to waist ratio altered)
- પ્રેગનન્સી રહેવામાં તકલીફ થવી (વંદયત્વ)
- મુદ સ્વીંગ વગેરે

કારણો:-

- PCOD માટેનાં Exact કારણો જાણવા મળ્યાં નથી, પરંતુ
- Heredity આનુવંશિકતા
- Insulin Resistance
- લો ગ્રેડ ઈન્ફ્લામેશન ના કારણો થઈ શકે .

નિદાન:-

- અનિયભિત માસિક આવ
- એજનોર્મલ હેર ગ્રોથ (Hirsutism) ચહેરા તથા છાતી પર વાળ
- સોનોગ્રાફી :- Polycystic ovaries

- જરૂર મુજબ બીજા Hormones નો Test કરવામાં આવે છે. જેમ કે S, FSH, S, LH, S, AMH, Free testosterone, S. Insulin Etc..

આ સમસ્યામાં એબીજ બરાબર બનતું નથી તથા છુટ્ટુ પડતું નથી. જેના લીધે Ovulation નથી થતું. અંડાશયની સાઇડ મોટી થઈ જાય છે અને તેમાં ઘણા Follicles બની જાય છે અને પુરુષ હોર્મોનનું પ્રમાણા વધી જાય છે.

સારવાર:-

આ સમસ્યાને સંપૂર્ણપણે નાખૂં કરવી મુશ્કેલ છે. પરંતુ તેને કંટ્રોલમાં રાખી શકાય છે, અને તેના લક્ષણો ને ઘટાડી શકાય છે. જો તેને કંટ્રોલમાં લેવામાં ના આવે તો લાંબા ગાળે High BP, ડાયાબીટીસ વગેરે થવાની સમસ્યા રહે છે.

• Wt. Loss :- વજનમાં ઘટાડો

- નિયભિત કસરત - At least દિવસમાં 30 મિનીટ
- ખોરાકમાં ફેરફાર
- ફાઈબરયુક્ત ખોરાક:- ફળો અને લીલાં શાકભાજુ વગેરે લેવા.

- ફાસ્ટફૂડ તથા Processed food avoid કરવાં
- મિઠાઈ, ફરસાણા, મેદો વગેરે ના લેવા.
- ચરબીયુક્ત પદાર્થોથી દૂર રહેવું
- પુષ્ટ પ્રમાણમાં પાણી પીવું

Medication:-

- ગર્ભનિરોધક (હોર્મોનલ) Pills:- માસિક આવને રેગ્યુલર કરવા માટે
- જો દર્દી Pregnancy માટે Plan કરતું હોય તો તેની સારવાર Ovulation Inducing agents થી કરવામાં આવે છે.
- Insulin લેવલ ઓછુ કરવા માટેની દવાઓ જેવી કે મેટફોર્મિન
- Anti Androgens
- શેવિંગ, ઇલેક્ટોલિસિસ અથવા લેસરની સારવાર વધારાના Hair Growth ને દૂર કરવા માટે

Surgery:- લેપ્રોસ્કોપીક ઓવેરીયન ડિલીંગ આજના સમયમાં મોટાભાગે કરવામાં આવતું નથી.

Cure:- No Permanent Cure

સારવાર એ લક્ષણોને કાબૂમાં રાખવા, Pregnancy માટે અને PCOS ના લીધે તથા લાંબા ગાળાના નુકશાનને રોકવા માટે છે. મુખ્ય સારવાર છે.: - Healthy Life Style

સૌજન્ય

ડૉ. સ્નેહા બક્સી

MBBS, MD (Gynaec. & Obst.)

કન્સલટન્ટ ઓપ્ટિસ્ટ્રેક્ટ

ગાયનેકોલોજી અને ઈન્ફર્ટાલીટી સ્પેશયાલીટી

મો. +91-98255 07370

ઈમેલ: sneha.baxi@cimshospital.org

શું તમારા બાળક ને કોવિડ-૧૯ નાં લક્ષણો જેવા મળી રહ્યા છે ?

તાપ શરદી જાડા ઉલટી

વર્તનમાં ફેરફાર

(જેમકે રડવું, ઉદાસ થવું)

ચિંતા કરશો નહિ

મધ્યમ અથવા હળવા લક્ષણોવાળા મોટાભાગના કોવિડ-૧૯ ચેપગ્રસ્તા બાળકોને ફક્ત સહાયક સંભાળ થી સંચાલિત કરી શકાય છે.

તમારા બાળકની સંભાળ માટે - સિમ્સ ના નિષ્ણાંત ડૉક્ટરો નક્કી કરશે

ઘરે સારવાર કરી શકાય

મુલાકાત માટે આવવું જોઈએ

અપોઇન્ટમેન્ટ માટે ફોન કરો

રખરક મળવા : +91-79- 4805 1008 (10:30 am to 12:30 pm)

ટેલી કન્સલટેશન માટે : +91 70690 49567 (04:30 pm to 06:30 pm)

સિમ્સ હોસ્પિટલ

ઇમિનન્ટ રીસર્ચ હેલ્પિકર લીડરશીપ એવોર્ડ ૨૦૨૧ માં
બેસ્ટ માલ્ટિ-સ્પેશિયાલીટી હોસ્પિટલ, ભારત

અમે આ પુરસ્કારને અમારા દર્દીઓના વિશ્વાસ અને
અમારા સિમ્સ પરિવારને નિઃસ્વાર્થ ભાવને સમર્પિત કરીએ છીએ.

CIMS News Care & Cure Registered under RNI No. GUJBIL/2010/39100

Published 25th of every month

**Registered under Postal Registration No. GAMC-1813/2020-2022 valid upto 31st December, 2022
issued by SSPO's Ahmedabad City Division, permitted to post at Ahmedabad PSO on 30th to 5th of every month**

Licence to Post Without Prepayment No. PMG/HQ/107/2020-2022 valid upto 31st December, 2022

If undelivered Please Return to

CIMS Hospital

Nr. Shukan Mall, Off Science City Road,

Sola, Ahmedabad-380060.

Phone : +91-79-2771 2771-72

Mobile : +91-98250 66664, +91-98250 66668

Subscribe "CIMS News Care & Cure" : Get your "CIMS News Care & Cure", the information of the latest medical updates only ₹ 60/- for one year. To subscribe pay ₹ 60/- in cash or cheque/DD at CIMS Hospital Pvt. Ltd. Nr. Shukan Mall, Off Science City Road, Sola, Ahmedabad-380060. Phone : +91-79-4805 2823. Cheque/DD should be in the name of : "**CIMS Hospital Pvt. Ltd.**"
Please provide your **complete postal address with pincode, phone, mobile and email id** along with your subscription

કોવિડ પછી થતી સમસ્યાઓ

જ્યારે ભારત દેશ કોવિડની બીજી ધાતક લહેરનો સામનો કરી રહ્યું છે , ધણા દર્દીઓ કોવિડ થયા પછી થતી સમસ્યાઓનો સામનો કરી રહ્યા છે.

નોન ઇન્ફેક્શન્સ કોમ્પ્લીકેશન્સ (બિન-યેપી જટિલતાઓ)

લોન્ગ કોવિડ સિન્ડ્રોમ (લાંબા સમય સુધી કોરોનાના લક્ષણો અનુભવવા)

કેફસામાં સંક્રમણ ઓછું થયું હોવા છતાં ધણા દર્દીઓ લાંબા સમય સુધી કોરોનાની અસર અનુભવતા હોય છે. લક્ષણો જેવાં કે લાંબા સમય સુધી તાવ રહેવો, થાક અનુભવવો અને નબળાઈ લાગવી વગેરેનો સમાવેશ થાય છે. આ સિન્ડ્રોમની અસર તૃ મહિના સુધી રહી શકે છે. જેમાં દર્દીને કોરોનાના લક્ષણોની અસર લાંબા સમય સુધી રહે છે અને તેમને એતું લાગ્યા કરે છે કે તેઓ સંપૂર્ણપણે સાજ થયા નથી.

પોઝ કોવિડ લંગ ફાઇલોક્સિસ

સામાન્ય રીતે કેફસામાં નોંધપાત્ર અસર થએ હોય એવા દર્દીઓમાં આ સમસ્યા જોવા મળે છે. લક્ષણો જેવા કે લાંબા સમય સુધી વેન્ટિલેટર અથવા ઓક્સિજન સપોર્ટની આવશ્યકતા હોય જેમાં દર્દીને સહાયક સારવાર માટે લાંબા સમય સુધી હોસ્પિટલમાં દાખલ થવાની જરૂર પડે છે.

સંકામક જટિલતાઓં

- કેફસાના ચેપ
- રાઈનોસેરેખલ મ્યુકોર્માઇકોસિસ
- અન્ય શરીરના અંગો સંબંધિત ચેપ જેવા કે પેટ અથવા પેશાબમાં લક્ષણો

કોવિડ થયા પછીના દર્દીઓમાં સંક્રમણની ઘટનાઓ ધણી વધારે જોવા મળે છે. આના કારણો સ્ટેરોઇડનો ઉપયોગ, ઇમ્યુનોમોડયુલેટરી દવાઓ અને કોવિડના કારણે પ્રતિરક્ષા પ્રણાલીનું ખરાબ થવું છે. મ્યુકોર્માઇકોસિસ જેવા ફંગલ ઇન્ફેક્શનની ઘટનાઓ ધણી વધારે છે અને હવે દરેક વ્યક્તિ મ્યુકોર્માઇકોસિસ વિશે જાણે છે. મ્યુકોર્માઇકોસિસ સિવાય, એસ્પરગિલસ ફંગલ ઇન્ફેક્શન જેવા અન્ય ધણા ફંગલ અને બેક્ટેરિયલ ચેપ સામાન્ય છે.

સમયસર નિદાન અને સારવાર દર્દી માટે સોથી મહત્વપૂર્ણ છે.

CIMS Hospital : Regd Office: Plot No.67/1, Opp. Panchamrut Bunglows, Nr. Shukan Mall, Off Science City Road, Sola, Ahmedabad - 380060.

Ph. : +91-79-2771 2771-72 Fax: +91-79-2771 2770.

CIMS Hospital Pvt. Ltd. | CIN : U85110GJ2001PTC039962 | info@cims.org | www.cims.org

**Printed, Published and Edited by Preeta Chag on behalf of the CIMS Hospital
Printed at High Scan Pvt. Ltd., 'Hi Scan Estate', Sarkhej-Bavla Highway, Changodar, Ahmedabad-382 213.
Published from CIMS Hospital, Nr. Shukan Mall, Off Science City Road, Sola, Ahmedabad-380060.**